

Ιστορία και μνήμη

«Από μικρό παιδί ο τρόμος με είχε καταλάβει σε τέτοιο σπιελό που ως τα δέκα μου χρόνια δεν μπορούσα να αποκοιμηθώ παρά μόνο με το φως αναμμένο επειδή έβλεπα συχνά εφιάλτες. Ακόμη και σήμερα, άλλωστε, πιστεύω ότι κανένας δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστος μπροστά στο φωτογραφικό υλικό, το οποίο πιστοποιεί τις άγριες συνθήκες που επικρατούσαν τότε ως καθημερινή ρουτίνα στα στρατόπεδα εξόντωσης. Στην πορεία αντιλήφθηκα ότι η Βεβαιότητά μου αυτή οφειλόταν αποκλειστικά στην τάση μου με τα θύματα. Με αποτροπιασμό άκουσα διαψεύσεις και διαστρεβλώσεις της υπόθεσης...»

Ρένα Μόλχο, Βασανιστήρια και στρατόπεδα για την εξόντωση των Εβραίων της Ευρώπης

Διαβάζοντας τη συλλογή κειμένων της Réne Molcho που περιλαμβάνονται στο Βιβλίο της «Το Ολοκαύτωμα των Ελλήνων Εβραίων - Μελέτες Ιστορίας και Μνήμης» (εκδόσεις Πατάκη), ομολογώ πώς υπήρχαν στιγμές που δεν άντεχα. Κι ήταν δυο πράγματα που με συγκλόνιζαν πιο πολύ: Το πρώτο, τα ίδια τα γεγονότα του Ολοκαύτωμας, η απόλυτη φρίκη της σφαγής των

Εβραίων. Από τους 77.377 Εβραίους που ζούσαν στην ελληνική επικράτεια επέζησαν τελικά οι 10.226 (μείωση πληθυσμού κατά 86%). Στη Θεσσαλονίκη από τους 55.250 Εβραίους που αποτελούσαν το 23,7% του πληθυσμού της πόλης, αφανίστηκε ολοσχερώς το 96%. Το δεύτερο, η στιμωροποίησία τόσο των ενόχων της σφαγής, όσο και των συνεργατών των στρατευμάτων Κατοχής, των δωσιλόγων που θησαύρισαν από τον απάνθρωπο διωγμό. Ανθρώπων που είχαν το θράσος να μην επιστρέψουν τις ιδιοκτησίες που άρπαξαν με απίστευτη επιχειρήματα. Στο Βιβλίο περιλαμβάνεται επιστολή «Επαγγελματιών, κατόχων Ιαραπλητικών καταστημάτων κενών, αποβιωσάντων Ιαραπλινών εν τη εξορίᾳ», όπως αυτοπροσδιορίζονται, σταλμένη στους τότε Βουλευτές, όπου -ούτε λίγο, ούτε πολύ- ζητούν να κρατήσουν τις περιουσίες που ήρθαν στα χέρια τους με τον πιο άθλιο και σκοτεινό τρόπο. Μνημείο θράσους και απανθρωπίας... Φαίνεται πάντως πώς οι «επαγγελματίες» εισακούστηκαν. Μόνον 50 από τις 2300 εβραϊκές επιχειρήσεις επεστράφησαν στους αρχικούς ιδιοκτήτες τους!

Η στιμωροποίηση και η σιωπή, έχουν παίξει μεγάλο ρόλο στην νέα άνθιση των νεοναζιστικών και αντισημιτικών ιδεολογιών και πρακτικών. Η Γερμανία από την πλευρά της αποζημίωσε, δίνοντας το 1963-64 στην Ιαραπλητική Κοινότητα Θεσσαλονίκης 5 εκατομμύρια μάρκα που αντιπροσωπεύουν το 0,7% του συνόλου του λεπιδαπτηθέντος χρυσού... Το συγκλονιστικό αυτό βιβλίο, με απόλυτα τεκμηριωμένο τρόπο δεν διστάζει να αγγίξει τις πληγές και να μιλήσει απερίφραστα για όσα συνέβησαν και απουσιάζουν από την επίσημη εκδοχή της ιστορίας.

Κάποτε θα πρέπει να γραφτούν όλα με ονόματα. Να μάθουμε πόσες και ποιες περιουσίες χτίστηκαν πάνω στο αίμα και τις σάρκες των Ελλήνων Εβραίων. Από τις πλέον μελανές σελίδες της ιστορίας μας είναι και η καταστροφή του εβραϊκού

ΡΕΝΑ ΜΟΛΧΟ
ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ

νεκροταφείου της Θεσσαλονίκης με πρωτοβουλία των τότε αρχών. Ο Γενικός Διοικητής Μακεδονίας Βασιλης Σμωνίδης και ο Δήμαρχος Κωνσταντίνος Μερκουρίου πρωτοστάτησαν στην καταστροφή του νεκροταφείου και όχι μόνο. Οι μαρμάρινες πλάκες έφτασαν να χρησιμοποιούνται μέχρι και στο να στρωθεί πισίνα για τους Γερμανούς...

Θυμάμαι σε μια συζήτηση περί δωσιλόγων, ένας -κατά τ' άλλα αξιοσέβαστος -ιστορικός θεώρησε «κουτσομπολίο» την αναφορά ονομάτων.

Θεωρώ πως είναι μνήμη. Με τη διαστρέβλωση της ιστορίας, με τη σιωπή, με την κάλυψη των ενόχων, τρέφονται τα ίδια τέρατα που έχουν βαθύτερες ρίζες. Όσοι πέφτουν από τα σύννεφα με τη «Χρυσή Αυγή» ας διαβάσουν τι έκαναν χιλιάδες συμπατριώτες μας στην Κατοχή. Από την άλλη πλευρά, Βεβαίως, υπήρχε το έπος της Αντίστασης, αλλά ακόμη κι εκεί, πρόθυμοι «αναθεωρητές» βάζουν το χεράκι τους, τρέφομενοι με καλά κονδύλια για να κοντύνουν ότι μπορούν και να το φέρουν στα μέτρα τους.

Ευτυχώς υπάρχουν και ιστορικοί σαν τη Réne Molcho ώστε να μην κυριαρχήσει η λήθη... Υ.Γ.: Αν όλα αυτά σας φαίνονται ανεπίκαιρα δείτε τι συμβαίνει σε όλη την Ευρώπη με τους νεοναζί...

